

Práce analyzuje dosud málo probádané téma vztahů Kuby a Česko-slovenska v prvních letech kubánské revoluce (konkrétně 1959–1962). Opírá se především o archivní dokumenty tehdejšího čs. komunistického vedení, ministerstva zahraničních věcí, ministerstva zahraničního obchodu a civilní rozvědky (součást tehdejšího ministerstva vnitra). Kapitola, je-jímž předmětem je čs. propaganda zabývající se Kubou, je výsledkem studia dobového tisku a tzv. odborných publikací.

Československo na Kubě působilo jako důležitý prostředník sovětského vlivu. Čs. výrobky, známé na Kubě už z meziválečného období, ale i z časově méně vzdálené éry Batistovy, zpočátku vhodně doprovázely export sovětské ideologie (léta 1959–1960), později – od druhé poloviny roku 1961, kdy Kuba vstupuje do „socialistického tábora“ – se staly ne-zbytnou součástí tzv. internacionální pomoci, kterou sovětský blok Kubě poskytoval. Hospodářská pomoc, zejména investiční celky hrazené ze štědrých úvěrů a dodávky čs. zbraní pak tvořily pilíř čs. politiky vůči Kubě. V souladu se sovětskými zájmy participovalo Československo na konsolidaci kubánské socialistické režimu ještě dalšími způsoby: pomáhalo organizovat kubánské bezpečnostní služby, příslušníkům kubánských ozbrojených sil poskytovalo vojenský výcvik nebo na Kubu vysílalo své armádní experty. Důležitou roli hrála také vědeckotechnická pomoc, kam spadalo vysílání expertů a poradců na Kubu, nebo poskytování stipendií mladým Kubáncům ke studiu na čs. vysokých školách.

Dynamický rozvoj vztahů s Kubou na přelomu 50. a 60. let způsobil také vzestup zájmu Československa o latinskoamerický region. V roce 1960 existovala představa, že Československo by v Latinské Americe mohlo přes Kubu působit jako „ledoborec socialistického tábora“. Třebaže tato koncepce měla jepičí život, vlny zájmu o Latinskou Ameriku se podařilo využít pro vytvoření akademického zázemí a zlepšení studijních a badatelských možností. Řada čs. hispanistů a iberoamerikanistů měla poprvé od r. 1939 možnost vycestovat do hispanofonní země. Značně vzrostla také překladatelská činnost, v českém překladu například poprvé vyšly dějiny literatur zemí Latinské Ameriky. V příhodné atmosféře druhé poloviny 60. let pak bylo na FF UK založeno Středisko ibero-amerických studií.